

עפ"ת 49007/06/16 - דוד דביר, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 49007-06-16 דביר נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט ארז פורת
המערער
דוד דביר,

נגד
המשיבה
מדינת ישראל

פסק דין

1. דוד דביר (להלן: "**המערער**"), הורשע, אחר שמיעת ראיות, בבית המשפט קמא (תיק ת"ד 1267-09-13, כב' השופטת כרמית פאר גינת), בעבירות שיוחסו לו שעניינן: התנהגות שגרמה נזק לרכוש וחבלה לגוף, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "**התקנות**"), אי ציות לאור אדום ברמזור, לפי תקנה 22(א) לתקנות וכן נהיגה רשלנית לפי סעיף 62(2) ו-38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961.

על פי הנטען, בתאריך 12/12/12, סמוך לשעה 19:00 נהג המערער באוטובוס מ.ר. 86-865-01, בנתיב תחבורה ציבורית, בשדרות ההסתדרות במפרץ חיפה, לכיוון דרום. המערער הגיע לצומת בתי הזיקוק, לא ציית לאור אדום ברמזור שהוצב בכיוון נסיעתו, נכנס לצומת כשהוא חוצה את קו העצירה באור אדום, המשיך ישר בנתיב נסיעתו והתנגש ברכב שנכנס לצומת באור ירוק וחצה את נתיב נסיעת המערער (להלן: "**הרכב המעורב**").

כתוצאה מהתאונה, המערער ונהג הרכב המעורב נחבלו בגופם ונזקקו לטיפול רפואי. כן נגרם נזק לשני כלי הרכב המעורבים בתאונה.

2. המערער הודה בבית המשפט קמא בעצם התרחשות התאונה ותוצאותיה, אולם כפר באחריותו לגרימתה. לטענתו, נכנס לצומת האמור כשהרמזור בכיוון נסיעתו הראה אור ירוק, ואילו נהג הרכב המעורב, הוא שנכנס לצומת באור אדום.

3. בפני ערכאה קמא העיד נהג הרכב המעורב, כי הגיע לצומת האמור, עצר את רכבו, שכן הרמזור בכיוון נסיעתו היה אדום. כשאור הרמזור התחלף לירוק, החל בנסיעה, נכנס לצומת, ונפגע על ידי האוטובוס בו נהג המערער.

כן העיד בוחן משטרתי, שציין כי התאונה ארעה בשל כך שאחד מכלי הרכב המעורבים בה, נכנס לצומת באור אדום. הבוחן לא יכול היה לקבוע מי מכלי הרכב נכנס לצומת באור אדום. עוד ציין הבוחן כי מערכת הרמזורים בצומת פעלה, עובר לתאונה, באופן תקין, וזאת בהסתמך על בדיקות שערך. עד תביעה נוסף היה נהג רכב, שלגרסתו, בעת קרות התאונה, עמד עם רכבו בצומת האמור בקו העצירה מכיוון בתי הזיקוק, והמתין עד שאור הרמזור בכיוון נסיעתו יתחלף לירוק (להלן: "עד הראיה"). בעת שהעיד בבית המשפט קמא מסר עד הראיה, כי על רקע מצבו הרפואי אין הוא זוכר את קרות התאונה ופרטיה, אולם אימץ את תוכן הדברים שמסר בחקירתו המשטרית. בנסיבות אלה, התקבלה אמרתו בחקירה כראיה מכוח סעיף 10א. לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (סומנה ת/14). באמרתו במשטרה ציין עד הראיה כי הבחין באור הרמזור בכיוון נסיעת כלי הרכב המעורב, וראה שהיה ירוק בעת שהרכב המעורב נכנס לצומת. לדבריו, התמקד ברמזור שהיה בכיוון נסיעת כלי הרכב המעורב, כדי לדעת מתי הרמזור בכיוון נסיעתו שלו, צפוי להתחלף לירוק.

במסגרת פרשת ההגנה העיד המערער, שלדבריו נכנס לצומת כשאור הרמזור בכיוון נסיעתו היה ירוק, ולפתע פגע בו הרכב המעורב.

הכרעת דינה של הערכאה קמא:

4. בית המשפט קמא ראה לאמץ את גרסתו של הנהג המעורב ושל עד הראיה, וקבע כי עדויותיהם תואמות זו את זו באשר לנסיבות האירוע, וכי גרסת עד הראיה נבחנה על ידי הבוחן המשטרתי שמצא כי ממקום עמידת עד הראיה, עובר לתאונה, אכן ניתן להבחין באור הרמזור בכיוון נסיעת הרכב המעורב.

הערכאה קמא דחתה את טענת המערער בדבר קיומה של היכרות מוקדמת בין עד הראיה לאשתו של הנהג המעורב, ונקבע כי: "לא קיימת היכרות מוקדמת בין השניים".

בית המשפט קמא ראה לדחות את גרסת המערער בעדותו. צוין כי עדות זו הייתה "דלה ולאקונית ולא שפכה אור על נסיבות האירוע".

לאור אימוץ גרסת הנהג המעורב ועד הראיה, פסק בית המשפט קמא להרשיע את המערער במיוחס לו.¹⁷

בשים לב לחלופי זמן ממושך, כארבע שנים, מעת ביצוע העבירות ועד מועד הטיעון לעונש, ולאור עבר

תעבורתי נקי, ומנגד, העדר כל גילוי של חרטה וקבלת אחריות מצד המערער, נגזרו לו שלושה חודשי פסילת רישיונות נהיגה בפועל לצד פסילת רישיונות על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪.

הערעור שבפני, נסב כולו רק על הרשעתו של המערער.

הטיעונים בערעור:

5. להשקפת המערער, אין בראיות שהוכחו בכדי לבסס את הרשעתו בדין מעל ומעבר לכל ספק סביר. נטען, כי נפלה סתירה בין עדות הנהג המעורב לעדותו של עד הראיה, בשאלה מתי הגיעו פרטיו של עד הראיה לידי הנהג המעורב: עד הראיה מסר כי העביר את פרטיו לידי הנהג המעורב עוד בזירה סמוך אחר קרות התאונה, ואילו הנהג המעורב מסר בחקירתו במשטרה, ארבעה ימים לאחר התאונה, כי ישתדל להמציא את פרטי עד הראיה, שבאותה עת טרם הגיעו לידי.

עוד צוין כי גרסת הנהג המעורב ידעה תפנית, שכן בחקירתו במשטרה מסר כי הגיע לצומת ונכנס לתוכו במטרה לפנות שמאלה. מנגד, בעדותו בבית המשפט, צוין כי נכנס לצומת כדי לבצע פניית פרסה.

6. המערער סבור כי אין ליתן משקל ממשי לגרסתו של עד הראיה, מאחר שבעת מסירת עדותו בבית המשפט, צוין כי אינו זוכר דבר על אודות קרות התאונה, ולפיכך לא ניתן היה לחקרו חקירה נגדית יעילה. הוטעם, כי עד הראיה מסר בתשובת לשאלת ב"כ המערער, ש"אינו זוכר" אם אמר אמת בחקירתו במשטרה, עניין המפחית, משמעותית, ממשקל דבריו.

עוד צוין כי אף אם יינתן לגרסת עד הראיה מלוא המשקל, אין בחומר הראיות כל "דבר מה" לחיזוק אותה הראיה, כמתחייב מהוראת סעיף 10א.ד) לפקודת הראיות.

7. המשיבה עתרה לדחיית הערעור. נטען כי פסק דינה של הערכאה קמא מושתת על ממצאי מהימנות שאין כל עילה להתערב בהם. הוטעם, כי טענת המערער בדבר היכרות קודמת בין אשתו של הנהג המעורב לבין עד הראיה, כלל לא הוכחה וכי העובדה ששניהם הועסקו בבתי הזיקוק באותה העת, אינה מלמדת, מיניה וביה, על היכרות כאמור, שכן המדובר ב"מעסיק גדול".

דין והכרעה:

8. פסק דינה של הערכאה קמא מושתת על אימוץ גרסת הנהג המעורב ועד הראיה, תוך דחיית גרסתו של המערער. הטענות בערעור מופנות, ביסודו של דבר, כנגד קביעות מהימנות שקבעה הערכאה קמא.

כידוע, אין ערכאת הערעור מתערבת, ככלל, בממצאי מהימנות, אלא במקרים חריגים בהם,

"הערכאה הדיונית נתפסה לכלל טעות היורדת לשורש העניין, כגון כאשר ישנן סתירות מהותיות בעדות עליה נסמכה הערכאה הדיונית או כאשר מתבררת שגיאה מהותית בהערכת המהימנות" (ע"פ 3250/10 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד ס"ה (2) 482, 501).

בחינת הראיות שנפרשו בפני הערכאה קמא מעלה כי אף במקרה זה, לא קמה עילה להתערבות בממצאיה של הערכאה קמא. הסתירה העיקרית עליה הצביע המערער נוגעת לעיתוי הגעת פרטי עד הראיה לידי הנהג המעורב. סבור אני כי מדובר בעניין פריפריאלי, שאינו נוגע לעיקרה של העדות. אף השאלה אם הנהג המעורב התכוון לפנות שמאלה בצומת או לבצע במקום פניית פרסה, אינו מהותית בעיני, שכן לא באה כל ראיה לפיה הנהג המעורב החל להיכנס לצומת אחרי שהשתהה, באופן שבעת שחלף בצומת כבר התחלף אור הרמזור בכיוון נסיעתו לאדום, ואילו אור הרמזור בכיוון נסיעת המערער הפך לירוק.

9. הטענה לקיומה של היכרות מוקדמת בין אשת הנהג המעורב (שבעת האירוע הייתה חברתו לחיים) לעד הראיה, לא אוששה בכל ראיה. גם אם אניח ששניהם עבדו בבתי הזיקוק באותה התקופה, אין מתחייב מכך שהכירו זה את זה, ובוודאי שאין להסיק מקיומה של היכרות, ככל שהייתה, על נכונות למסור עדות מוטה ומגמתית, רק בעטיה של אותה ההיכרות.

10. בחינת עדותו של עד הראיה בבית המשפט, מעלה כי אימץ את תוכן דבריו במשטרה בצינו: "מה שאמרתי זה מה שהיה", ובכך למעשה אישר את תוכן עדותו המשטרית, בפני בית המשפט קמא. טענת עד הראיה כי פרטי התאונה נשתכחו ממנו, על רקע התדרדרות במצבו הרפואי, לא נסתרה. ראיתי לדחות את טענת המערער, לפיה לגרסת עד הראיה לא באה תוספת ראייתית מסוג "דבר לחיזוק".

כידוע,

"להבדילה מראיית הסיוע, אין ראיית החיזוק חייבת להתייחס לשאלה השנויה במחלוקת דווקא או לאישום בעבירה עצמה, אלא די בראיה המגבירה את אמינותה של האמרה על-ידי אישור פרט רלוונטי לעבירה באמרה" (ע"פ 691/92 **אהרון נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 675, 679).

בנסיבות העניין, אישורו של הבוחן המשטרתי כי ממקום עמידת עד הראיה אכן ניתן לראות את אור הרמזור בכיוון נסיעת הרכב המעורב, מהווה ראיית חיזוק מספקת. גם עדותו של הנהג המעורב עונה על התוספת הראייתית הנדרשת.

11. מלבד העדר כל עילה להתערבות בממצאי המהימנות והעובדה שנקבעו בערכאה קמא, סבור אני כי עיון מעמיק בראיות שנפרשו, רק מחזק את הקביעה לפיה האשם לקרות התאונה אכן רובץ על כתפי

המערער:

אין חולק כי הנהג המעורב הגיע לצומת בו ארעה התאונה ועצר בשל כך שאור הרמזור בכיוון נסיעתו, היה בתחילה אדום. לאחר שהתחלף לירוק, החל בנסיעה. הדעת נותנת כי בנסיבות כאלה, הנהג המעורב יכול היה להבחין היטב באור הרמזור בכיוון נסיעתו, שכן עצר תחילה, ובעת שהמתין בעמידה, הייתה בידו שהות מספקת להבחין היטב, בתחלופת אור הרמזור. מנגד, המערער הגיע לצומת כשהוא בנתיב תחבורה ציבורית, כשהרמזור בכיוון נסיעתו היה בעל מאפיינים ייחודיים, שהמערער תיאר אותם באופן שונה בגרסאותיו; בחקירתו הראשית, ציין כי "לי היה רמזור בחלק התחתון במצב מאונך שמאפשר לי לנסוע ישר". בחקירתו הנגדית, ציין בעניין זה, כשנשאל מה היה האור ברמזור, "ירוק, אופקי". באמרתו המשטרית, ת/10, מסר המערער כי חצה את קו העצירה "באור ירוק בכיוון נסיעתי", בלא שציין כלל כי מדובר ברמזור ייחודי המוצב בנתיב תחבורה ציבורית. התיאורים השונים של מצב הרמזור עת חצה המערער את קו העצירה בצומת המדובר, מראים כי לא היה בטוח בעובדה זו ולמעשה אינו זוכר את אור הרמזור בנקודת הזמן הרלוונטית. בעניין זה ראיתי להדגיש כי על פי עדותו של הנהג המעורב, אות הרמזור בנתיב התחבורה הציבורית בו נהג המערער, היה בעת התאונה חדש (פרוטוקול עדותו מיום 11/02/16 שורה 30), עובדה שלא נסתרה והתומכת בכך שהמערער לא הבחין או לא פירש כהלכה את אות הרמזור בכיוון נסיעתו. הנה כי כן, בעוד שלנהג המעורב הייתה שהות לבחון היטב את אור הרמזור "הרגיל" בכיוון נסיעתו, שכן עמד בצומת, המערער הגיע בנסיעה רציפה ומסר תיאורים סותרים באשר לאות הרמזור "המיוחד" בכיוון נסיעתו. (ראו גם את דו"ח הבוחן ת/2 המציין כי הרמזור בכיוון נסיעת המערער היה "רמזור מיוחד").

12. סבור אני כי מסד הראיות כאמור מבסס את הרשעת המערער במיוחד לו, ברמת הוודאות הנדרשת בהליך הפלילי, ולפיכך החלטתי לדחות את הערעור.

פסק דינה של הערכאה קמא יעמוד, אפוא, בעינו.

המערער יפקיד את רישיונות הנהיגה שברשותו, לצורך ריצוי עונש הפסילה שנגזר לו **עד יום 30/10/16 שעה 10:00 במזכירות בית המשפט לתעבורה בחיפה.**

ממועד ההפקדה בפועל, תימנה תקופת הפסילה.

הדין שנקבע ליום 29/09/16 למתן פסק הדין בתיק זה, מבוטל.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ו אב תשע"ו, 30 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.